

naš prijatelj! Ob slovesu smo mu s solznimi očmi podali roke. Odpeljal se je od nas na krasno ovenčanem avtomobilu ravno na svoj god sv. Alojzija. Takšnega slovesa še v Gornjemgradu ne pomnimo, kot je bil od našega iskrenega prijatelja Alojzija Ranta. Odšel je je od nas, a njegove ideje, njegov plemeniti duh ostane med nami. Mi bomo tudi dalje vztrajali. Ohranimo mu hvaležen in časten spomin! — Gornjegrajski fantje.

Gornjegrajski okraj. Niti leto dni še ni poteklo od časa, ko je nastopil svoje službeno mesto kot sodnik v Gornjemgradu zavedni sin gorenjskih planin g. Lojze Rant. In vendar si je v tej kratki dobi pridobil srca vseh, ki so spoznali njegov kremenit značaj in njegovo požrtvovalno delavnost na vseh poljih. On je eden izmed tistih — žal bolj redkih — naših inteligentov, ki se v polni meri zavedajo, kaj so dolžni storiti za svoj narod. Toda višja oblast pa mu je kar nenadoma določila nov službeni kraj, tam doli med bratskino hrvatskim narodom v Sinju. Na predvečer njegovega godu dne 20. junija smo poleg godovnega voščila jemali od njega slovo ter mu napravili prirčno odhodnico. Zbrali so se številni njegovi prijatelji — pred vsem člani in članice naših organizacij ne le iz Gornjegrada, temveč v častnem številu tudi od Sv. Frančiška in Noveštitve. Vladalo je prav prirčno domače razpoloženje, h kojemu je zlasti pripomogla naša milodoneča slovenska pesem ter navdušeni poslovniki govori. Zastopniki prosvetnega društva iz Gornjegrada in od Sv. Frančiška sta mu poklonili krasne šopke dehtečih rož — znak naše ljubezni do njega, ki se je ves žrtvoval za našo kmetsko in delavsko mladino. V krasnih besedah je zlasti domači mestni župnik č. g. Šlander opisal njegovo plodonosno delo, ki ga je vršil kot vesten uradnik, odločen ter neustrašen katoličan, neumoren prosvetni organizator. Koliko razprtij in medsebojnih sovraštev je kot sodnik s svojo ljudomilo besedo odstranil ali vsaj ublažil. Koliko v izpolnjevanju verskih dolžnosti mlačnim je dal krasen vzgled s svojim bogoljubnim življenjem. Trudil se je za širjenje dobrega tiska, te dandanes največje svetovne velesile. Pred vsem pa je svoje moči posvetil prosvetnemu društvu, ki je pod njegovim vodstvom priredilo na prenovljenem odru krasno igrano »Za pravdo in srce« ter »Ben Hur«, ki sta privabila pri vprizoritvi — vsaka se je igrala trikrat — toliko ljudstva, kakor še poprej nikoli nobena druga igra. S svojo besedo in vzgledom pa je še drugim društvom v okraju dal krepke pobude in navdušenja. Skratka, g. sodnik Rant je bil in ostane svetel vzgled vsem katoliškim laikom, res pravi apostol Katoliške akcije! Da bi naši Jugoslaviji dobrotni Bog dal še mnogo mnogo takih mož! V trdnem prepričanju, da se nismo ločili še za vedno, smo se poslovili. Ob njegovih poslovnih besedah pa smo trdno obljubili zvestobo našim načelom, zvesto ljubezen do tistih dveh besed, ki morata biti sveti vsem Slovencem: Bog in domovina. — G. sodniku še enkrat najlepša zahvala za vse, kar je dobrega storil, zlasti za naše kmetsko in delavsko ljudstvo v okraju!

Vprašanja in odgovori.

I. P. v H. V našem kraju se je na sadnem drevju pojavila gosenica, ki vse požre, vse listje in sadje. Drevje izgleda kakor po zimi. Kaj je ta gosenica in kako se je ubranimo? Slučajno smo imeli priliko, videti to ob drža-

vni cesti od Polskave proti Hočam. To je gosenica zlatice, zlatoritke. Če ste kedaj videli v nekako gosto pajčevino zavito brstje in bučice v tej pajčevini, sti videli gnezda te škodljivke. Vsaka samica zleže po 200 do 250 jajčec in zato se ta golazen silno širi, ako se enkrat začne. Sedaj zatreti jo, je nekoliko prepozno. Storite v bodoče takole: gnezdeca, ki jih najdete, uničujte s tem, da jih oberete in sežgete. Če pievete korenje, treba je tudi drevje! V zimi ostrgajte drevje, napravite pasove in ko začne drevje poganjati za cvet, oškropite mlado listje s škropilom, ki ga napravite iz modre galice.

J. L. v P. Ali moram tudi na dopisnico dati kolek, če pišem konzulatu? — Ni treba.

Isti: Kdo posreduje službo v mestu? — Borza dela se imenuje dotični urad. Svetujemo vam pa, da si delo na kmetih poiščete, tam ga je, pa jesti je tam; v mestu ni dela!

A. J. v B. Leta 1920 sem posodil večjo svoto. Ali lahko sedaj izterjam in kako? — Ako je vaš dolžnik kmet, boste še nekaj mesecev morali čakati, da preneha šestmesečna zaščita kmeta. Obrasti za vsa leta nazaj ne boste mogli dobiti, ampak le za tri leta. Dovolili vam bodo največ 6%.

S. H. v J. Zidar je del svoje terjatve odstopil meni, ali lahko sedaj jaz tožim, ko ne dobim? — Ta odstop gotovo ni bil pravilno izveden, ni bil pismeno, ni bil kolekovan in priznan. Zato mora vaš mojster zidar iztožiti, vi pa dobite od njega. On vam mora plačati, če tudi sam še ni nič dobil.

J. T. v D. Ali sme občina samovoljno brez odškodnine vzeti svet za cesto? — Ako je občina vzela svet za novo cesto, vas mora odškodovati. Ako pa je vzela robove pri že obstoječi cesti za vzdrževanje običajne širine, ni treba, ker se je najbrže cesta zasužila. Ako je razširjenje ceste preko predpisov večje, zahtevate lahko odškodnino. Za postavitev cementne ograje se sporazumite z občino.

M. H. v F. S sosedom sva vzela geometra in določila meje ter postavila mejnike. Pozneje je sosed, ki je s tem izgubil del gozda, mejnike ven vrgel. Kaj naj storim? — Ste delali to pred pričami ali sta se pismeno tudi sporazumela, ni razvidno. V takem slučaju bi bilo takoj brez dvoma, da je sosed pristal. V tem slučaju boste dokazali, da je pristal, na podlagi njegovih izjav geometru in ogleda prostora, da sta res skupno sporazumno postavila mejnike. Sporazum pa je boljši kot — tožba.

Raznoterosti.

Priklenjene knjige. V srednjem veku so poznali samo eno sredstvo zoper nepoštene obiskovalce javnih knjižnic: vse knjige so bile pritrjene k pultom ali policam s posebnimi verižicami. Slične priklenjene knjižnice so zdaj seveda povsod izumrle. Ohranjene so edino na Angleškem, ki kaže izredno veliko umevanja za preteklost. Največjo srednjeveško knjižnico imajo v Hertfordu. Ustanovljena je bila leta 1394 ter je bila pred kratkim, po popolni prenovitvi, spet izročena javni uporabi. Začetek 19. stoletja je bil za to knjižnico usoden. Mesto Hertford, njen lastnik, je priznalo, da »je malo zanimiva in nepotrebna«. Do 250 starinskih knjig je iz usmiljenja prevzela mestna stolnica. Ostale so se razpršile po zasebnih hišah kakor tudi oprema in pohištvo. Leta 1856 je sklenilo mesto obnoviti knjižnico kot redek

Kadar ni kaj v redu

v prebavnih organih telesa, se občuti razne načine. Clovek na primer nima teka, jed mu ne diši, nekaj ga vedno sila na vzdigavanje, jed mu teži želodec, muči ga glavobol, počuti se trudnega, težko se po-

da na delo, nevoljen je in nima rednega odvajanja. — Kadar z apetitom prebavo in delovanjem črev nismo zadovoljni, takrat so nam dobrodošle Fellerjeve Elsapilule, katere sigurno in hitro delujejo ter so povsem neškodljive, ne dražijo črevesja ter omogočajo mirno odvajanje. Fellerjeve Elsapilule krepe želodec in čistijo telo in obenem tudi kri. 6 škatljic Din 30.—, 12 škatljic Din 50.— obenem z zavojnico in poštnino pri lekarnarju **Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatr 341** (Savska banovina).

Odobreno Minist. soc. pol. in nar. zdravja
Sp. br. 509 od 24. III. 1932.

zgodovinski spomenik in dokaj uspešno zbralo nekdanje zaklade. A latinski rokopisi so bili v žalostnem stanju. Več strani se je porazgubilo ali prišlo v napačne zvezke. Smotrena obnova se je pričela šele lanskega avgusta. Zahtevala je veliko denarja, ki so ga dali zasebni bogataši. Znanstveniki so po drugih knjižnicah fotografirali izgubljene ali pokvarjene liste, obiskali v to svrho Francijo, Belgijo, Nemčijo ter naposled srečno izpopolnili vse nedostatke. Knjigovezi so tudi kmalu opravili svojo nalogo. Preostale so še verižice, ki so varovale knjige pred tatovi. Od začetka so hoteli strokovnjaki na temelju ohranjenih vzorcev naročiti nove verižice pri kaki tovarni. A vratar, ki se je zelo veselil prenovitve poslopja, je slučajno našel v kotu starinsko kad. Izkazalo se je, da je bilo natlačeno polna starinskih izvornih verižic. Posrečilo se je odkriti tudi nekdanje pisalne podstavke. Barbarški mestni očetje so jih bili razdrli in preoblikovali v klopi ali mize, ki so še vedno stale po mestnih uradih. Stoletna hrastovina je kljubovala vsem neprilicam. Vešči mizarji so kmalu srečno obnovili vso nekdanje pohištvo v knjižnici. Nato je sledila svečana otvoritev. Zdaj je knjižnica v istem stanju kakor v srednjem veku. Nad 1500 velikanskih, v svinjsko usnje vezanih zvezkov je priklenjenih v čitalnici na pulte. Hertford je pridobil zanimivost, ki ji je malo enakih na svetu.

Pogrezajoče se gledališče. Najbolj znameniti ameriški stavbeniki ne znajo rešiti naloge, katero jim je poverila mehiška vlada. Gre namreč za rešitev opernega gledališča v Mexico City. Mesto Mexico je bilo zgrajeno od Špancev v osrčju doline, ki je bila v prastarih časih žrelo ognjenika, ki se je pa pozneje spremenilo v jezero. Ob času, ko so zasedli Španci pokrajino, je bilo jezero že suho. Tla, na katerih so pozidali mesto, so bila močvirnata. Predsednik Mehike, Porfirio Diaz, je postavil krasno narodno gledališče. Uporabili so za no tranjo opremo najbolj zlahten les, ki ga je dobiti po mehiških gozdovih. Oder je zelo velik in v gledališču ima

prostora 2000 gledalcev. Krasna stavba se je poniknila. Čeravno sedaj neprestano betonirajo temelje, ne morejo zaježiti počasnega pogrezanja. Nekateri inženjerji so predlagali, naj bi se odstranila velika kupola, da bi bila zgradba rešena prevelike teže. Drugi so zopet mnenja, da bo treba pod temelje podložiti debele jeklene plošče, ki bodo preprečile pogrezanje. Strokovnjaki se prepirajo, kako odstraniti nevarnost, ki je že tako narasla, da so morali gledališče zapreti.

Odlikovan za prisotnost duha. Izredno bister duh je pokazal neki Orner, uslužbenec na nekem letališču v Washingtonu v Zedinjenih državah. Šel je v aeroplan z nekim pilotom. Med vožnjo je postalo pilotu slabo in nevedeno letalo je bilo na tem, da trešči na zemljo. Edini potnik Orner ni še nikdar v svojem življenju vodil aeroplana, a vendar se je v tem kritičnem položaju spravil na to delo. S poskušanjem na razne gumbse se mu je posrečilo, da je spravil letalo v višino, in tam je naprej poskušal, dokler se ni v par minutah seznanil z vsemi napravami, da je potem v resnici tudi srečno pristal. Odlikovan je bil za to s posebnim letalskim križcem.

Otrok preprečil bombni napad. Nevede, kaj je storil, je sedemletni sinček B. Hartnetta v Chicagu v družbi z nekim drugim dečkom rešil življenje sebi in par drugim osebam. Dečka sta gledala skozi okno na cesto in opazila neki avto, ki je postal pred hišo. Iz njega je skočil moški, ki je stekel proti hiši, položil neki zavojček pod prag in nato zbežal. Dečka sta šla pogledat in videla, da se iz zavoja kadi. Prinesla sta si nato vsak kozarec vode in jo vlila na zavoj. Kakor je policija pozneje ugotovila, sta dečka s tem neznatnim činom izvršila velikansko delo. V zavoju je bilo namreč pet kosov dinamita, in ako bi z vodo ne pogasila gorečega vžigalnika, bi sledila eksplozija.

Enaindvajset milijonov brezposelnih. Mednarodni urad za delo v Ženevi je izdal statistični pregled o brezposelnosti. Po njegovih podatkih je v 22 glavnih industrijskih državah sveta 21 milijonov brezposelnih. To število pa je v primeri z resničnim stanjem gotovo še nizko, kajti ljudi brez zaslužka in kruha je mnogo več.

Jezik in značaj. »Times« poroča iz Pariza, da je neki francoski učenjak objavil razpravo, kako se po človeškem jeziku lahko določi značaj človeka. Po njegovem nauku predstavlja: dolg jezik — iskrenost; širok jezik — razširjevalnost; ozek jezik — osredotočenost; dolg in širok jezik — klepetavost; kratek in ozek

jezik — lažnjivost. Učenjak trdi, da je do teh pravil prišel na podlagi dolgoletnega proučevanja človeških jezikov in značajev.

Po zaključku lista došle vesti in novice.

Dve novi zasilni odredbi v Nemčiji. V Nemčiji pričakujejo v najkrajšem času dve novi zasilni odredbi državnega predsednika Hindenburga in sicer: prva zasilna odredba bo določala, da bo dovolitev nošenja uniforme Hitlerjevih pristašev obvezna tudi za deželne vlade. Tozadevna prepoved deželnih vlad bi bila mogoča le v izrednih slučajih. Druga odredba bo dovoljevala javne manifestacije, ako bodo poprej prijavljene policiji in od te dovoljene.

Francoski ministrski svet je odobril dose-danje delo francoskih odposlancev na konferencah v Lausani in v Ženevi, kjer gre za vojno odškodnino in razorožitev.

Prevrat v Siamu v Aziji. V Siamu so doživeli zadnje dni vojaški prevrat, ki je dosegel to, da je dosedanji absolutni vladar pristal na uvedbo ustavne monarhije.

V Mandžuriji so Japonci premagali čete kitajskega generala Maja, dosegli na več krajih rusko mejo in prodrli do obmejne reke Amur.

Papež bo sklical meseca julija vse kardinale v Rim, kjer bo imel govor o sedanjem splošnem položaju na svetu.

70letnico mašništva bo slavil te dni za naj-
ožji krog dolgoletni sotrudnik »Slovenskega
Gospodarja«, upokojeni župnik g. Jožef Ilešic.
Častitamu in v krepkem zdravju do bisero-
mašništva!

Ciril-Methodovi kresci. V torek dne
4. julija zvečer zažgite nebroj kresov po naših
hribih in gorah v čast našima apostolskima
bratoma sv. Cirilu in Metodu. Naj bodo jasen
znak, da smo Slovenci zvesti sv. veri in be-
sedi materini. Slovenski mladeniči, oskrbite
jih!

Romanje v Marijino Celje. Centralni odbor
prosvetnih društev frančiškanske župnije v
Mariboru obvešča vse, ki se želijo udeležiti ro-
manja v Marijino Celje, da se je treba ogle-
dati do najpozneje 5. julija. Takoj sporočite po-
datke o rojstvu, pristojnosti in bivališču, kar
se rabi za nadaljne poslovanje. Letos je tudi
v Marijinem Celju velika misijonska razsta-
va. Med potjo nazaj grede še obiščemo slavno
božjo pot Marija tolažnica pri Gradu.

Opozorjamo cenjeno občinstvo, da se lahko
skupščine Krščanske ženske zveze v Mariboru,
katera se vrši dne 9. in 10. julija v Rajhen-
burgu, udeležijo tudi možje in mladeniči. V
soboto dne 9. julija je ob pol 8. uri zjutraj v
frančiškanski cerkvi sv. maša za udeležence

skupščine, ob 9. uri pa odhod vlaka iz Mari-
bora glavni kolodvor.

Dijaška mladina mariborskega okrožja pri-
redi v nedeljo dne 3. julija pri Sv. Martinu
pri Vurbergu popoldne po večernicah na pro-
stem pred cerkvijo akademijo z bogatim spo-
redom.

Vlomilci so se pojavili zadnji čas po okolici
Ptuja. Oplenili so vinogradniško hišo bivšega
ministra Ivana Vesenjaka nad Moškanjci ter
več vinskih kleti posestnikov v Pregradu in
v občini Polenci.

Št. Peter pri Mariboru. Šentpeterčani se prav
vkljudno vabijo na gledališko prireditev pro-
svetnega društva »Skala«, ki se vrši prihod-
nje nedeljo dne 3. julija, na vrtu gostilne g.
Sande. Začetek takoj po večernicah. Nastopijo
tamburaši in Neuwirtova godba.

Št. Peter pri Mariboru. V Metavi je umrl
nagle smrti, zadet od kapi, Krajnc Peter, po-
sestniški sin. Pokopan je bil v torek. Naj v
miru počiva!

Središče ob Dravi. Nekaj izrednega bo v
nedeljo dne 3. julija, popoldne po večernicah
v Društvenem domu: Predavanje o koloni-
jalni razstavi v Parizu, s skioptičnimi slika-
mi. Videli bomo prekrasne paviljone, tem-
peljne, pagode, palače, pa tudi koče ljudo-
žrcev, slišali o njih življenju itd. Gospodična,
ki bo predavala dve uri, je sama govorila s
črnci, Malajci, Indokitajci, Arabci in drugi-
mi, nam čisto neznanimi narodi in nam bo o
njih mnogo zanimivega povedala. Novo je
tudi to, ker bo prvič, kar stoji naš Društveni
dom, v njem govorila g. učiteljica (g. Minka
Očakarjeva od Sv. Križa pri Kostanjevici). Zato
in še, ker se pobirajo le prostovoljni prispevki
za kritje stroškov, bomo prišli dne 3. julija,
popoldne po večernicah, v obilnem številu v
Društveni dom, čeprav bo malo bolj vroče ko
je danes. Ker mora biti dvorana med predavan-
jem popolnoma temna, da so slike lepše vidne,
prosimo cenj. občinstvo, da ne zamuja!

Moško in žensko perilo iz lastne tovarne ze-
lo poceni. Stermecki, Celje. 799

Hiša z dobrodočo gostilno,

na prometu em kraju v Mariboru
(Aleksandrova cesta) na prodaj.
Najugodnejša prilika za vinograd-
nike, da prodajo svoje vino po
ugodni ceni. Vpraša se v upravi
lista. 795

Društva sv. Ane

(Marijanske kongregacije za žene) imajo zdaj
edini in najboljši pripomoček v molitveniku:

Svela mati Ana.

Cene od 32 do 52 Din. — Pet različnih vezav.

Tiskarna sv. Cirila, Maribor.

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gospodske-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnošta-
jerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj
varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim
premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.